

Яке правопорушення може вважатися «триваючим» та яким чином визначається «день вчинення правопорушення» відповідно до ст. 38 КУпАП?

ЗІР, категорія 138.03

Статтею 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року № 8073-Х із змінами і доповненнями (далі – КУпАП) встановлено, що адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення відповідно до КУпАП підвідомчі суду (судді).

Якщо справи про адміністративні правопорушення відповідно до КУпАП чи інших законів підвідомчі суду (судді), стягнення може бути накладено не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – не пізніше як через три місяці з дня його виявлення, крім справ про адміністративні правопорушення, зазначені у частинах третій та четвертій ст. 38 КУпАП (адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення).

Враховуючи вимоги ст. 38 КУпАП адміністративні правопорушення поділяють на триваючі правопорушення та правопорушення, що мають разовий характер. Обчислення строків адміністративного стягнення залежить від його виду. При цьому ст. 38 КУпАП встановлено строки, після закінчення яких виключається накладення адміністративних стягнень. За цих обставин не може бути розпочато провадження в справі, а розпочате підлягає закриттю (п. 7 ст. 247 КУпАП).

За загальним правилом адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше, ніж через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – два місяці з дня його виявлення.

Триваючим адміністративним правопорушенням є порушення, пов'язані з довготривалим, безперервним невиконанням обов'язків, передбачених правовою нормою. Тобто триваючі правопорушення характеризуються тим, що особа, яка вчинила які-небудь встановлені дії або бездіяльність, і далі перебуває в стані безперервного продовження цих дій (бездіяльності). Ці дії безперервно порушують закон протягом якогось часу. Іноді такий стан триває протягом значного часу, і весь час винний безперервно скоює правопорушення у вигляді невиконання покладених на нього обов'язків.

Таким чином, триваючі правопорушення припиняються, якщо факт цих правопорушень виявлено компетентним органом при проведенні перевірок (наприклад, виявлення таких порушень: відсутність обліку доходів і витрат, для яких встановлено обов'язкову форму обліку (обліку результатів підприємницької діяльності відповідно до вимог чинного законодавства), бухгалтерського обліку об'єктів оподаткування, ведення його з порушенням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших правопорушень, пов'язаних з нарахуванням податків, які можливо встановити тільки в ході документальної перевірки на підставі первинних документів).

Стягнення за такі адміністративні правопорушення може бути накладене у термін не пізніше, ніж через два місяці з дня його виявлення (з дати складання і підписання акта перевірки).

До адміністративних правопорушень, що мають разовий характер, належать такі проступки: несвоєчасне подання декларацій, розрахунків, аудиторських висновків, платіжних доручень на внесення платежів до бюджетів та державних цільових фондів, подання звіту з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) тощо.

Зокрема, днем вчинення правопорушення є наступний за останнім днем граничного терміну:

- подання декларації про доходи;
- подання звіту з єдиного внеску;
- подання платіжних документів до установ банків, щодо сплати податків, зборів;
- сплати єдиного внеску тощо.

Правопорушення щодо події неподання або несвоєчасного подання декларацій про доходи, неподання або несвоєчасного подання (подання за не встановленою формою) звітності з єдиного внеску, несплати або несвоєчасної сплати єдиного внеску, неподання або несвоєчасного подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) термін правопорушення необхідно обчислювати:

- у разі неподання декларацій про доходи, звітності з єдиного внеску або несплати єдиного внеску, неподання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) – на наступний день граничного строку подання декларацій про доходи, звітності з єдиного внеску, сплати єдиного внеску, податків та зборів (обов'язкових платежів) з урахуванням норм ст. 38 КУпАП;
- у разі несвоєчасного подання декларації про доходи, звітності з єдиного внеску, несвоєчасної сплати єдиного внеску, несвоєчасного подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) – за датою фактичного подання декларації про доходи, звітності з єдиного внеску, фактичної сплати єдиного внеску або податків та зборів (обов'язкових платежів).

Стягнення за такі адміністративні правопорушення може бути накладено у термін не пізніше ніж через два місяці з дня вчинення правопорушення.

Слід зазначити, що при вирішенні питання про віднесення адміністративного правопорушення до категорії триваючого правопорушення або правопорушення, що носять разовий характер, необхідно враховувати суть порушення.